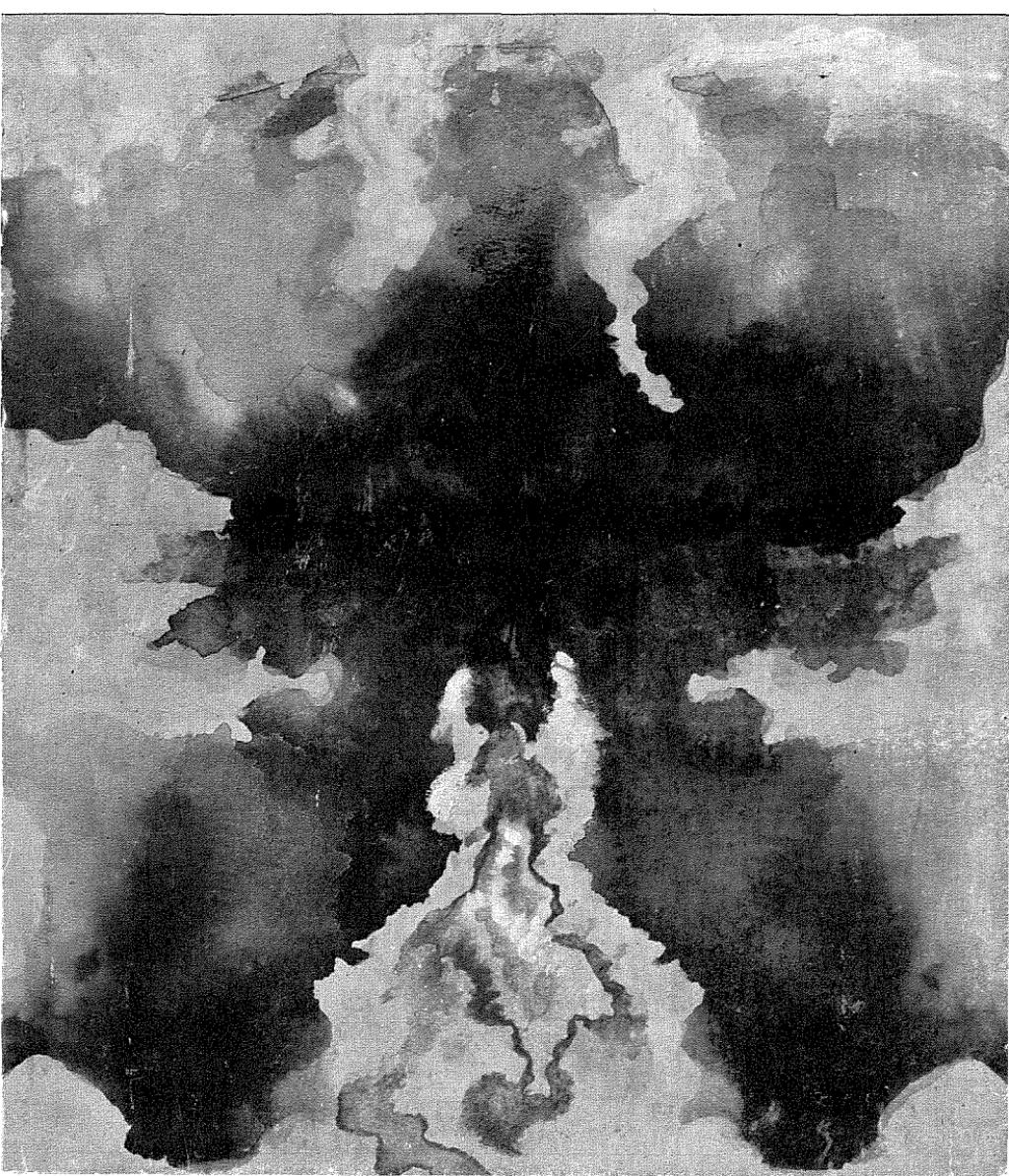

ANALIZI '70

mario azzopardi
oliver friggieri

victor fenech
daniel massa

analizi '70

(poeziji)

01922

Mitbugħi fil-Union Press
— 1970 —

JEDD RISERVAT TA' L-AWTURI

— 1970 —

Analizi '70

(it-tielet kwartett)

Mario Azzopardi

Victor Fenech

Oliver Friggieri

Daniel Massa

— WERREJ —

Mario Azzopardi

10 suite	345	19 u l-libsa tieghek bajda
10 avviżi	klassifikati	19 bidla
11 maž-žliega	tax-xema tinharaq	20 unfinished suite
12 il-lejla	x-xita	22 monokromiżmi
12 naffar-it-tajr		22 imsiemer
13 newsdesk	L70	23 pater noster
13 phobia		24 jien mitt elf mewta
14 jekk	ghada tkun wara 1-	25 24 xemgha
	kantuniera	26 numru 1100
14 passivita'		26 parallelizmi
15 il-ministeru	tas-simpatija	26 jekk ghada jisbah
15 meta	jitbaxxa d-dawl	26 vižjoni 22x
15 gumi	yam yam	27 mirage x
16 epika	188	28 baqqa
16 orbita	tanax	28 notturn
17 lullaby		29 "hoss polz idi"
18 versi	270	

Victor Jenech

32 Dies Irae	41 Epigrammi
32 Dies Illa	42 Diskors tal-Mexxej ta' Maltopja
33 'Beat'	fil-Hamsin Anniversarju tal-
33 Lilek	Ghoti tal-Indipendenza Hip
34 L-Għefiered tal-Wied	Hip Hooray!
34 Holma	42 Komunikazzjoni
35 U Rmewha Taht Is-Sur	43 Illum L-Istabbiliment
36 Testament	44 Tfittxija
36 Stqarrija	45 Londra, Inhobbok!
37 'Make Love Not War'	45 Fuq Gholjet Dingli
38 Ballata '69	46 Kantaliena
39 Ritratt I	46 Laam
39 Ritratt II	47 X'Inhobb X'ma Nhobbx
40 Din L-Art Helwa,	47 Snapshot
Din L-Art li Alla Tana	48 Hsibijiet Fuq Stil Hajku

Oliver Friggieri

54 Versi	63 Lilek
54 L-Ghajta tal-Mibegħda	64 Laham
55 Milied Tieghi	64 Liema l-Isbah?
56 Il-Mewt Indifferenti	65 Halel
56 Konverżjoni ta' Mument	66 Determiniżmu
57 Firda	67 Korruzzjoni
57 Mistoqsija	68 Dramm f'Żewġ Atti
58 Sakemm Insibu s-Sqaq	69 Qabel Idoqqu l-Chaxra
59 Versi Ohra	70 Illejla t-Toroq
59 Insomnja	70 Id-Differenza
60 U Meta, Mulej?	71 U Issa li l-Irwiefen Reġgħu Stenħbu
60 Talba	72 Lil Malta
61 Kruha u Sbuhija	73 Xortija
61 Il-Qawwiet ta' go Fija	
62 'Humanae Vitae'	

Daniel Massa

76 Mewt qalb l-Gherien	85 Abort
77 Delimara	86 L-Iskuna tal-Holm
78 Nemesi	87 Ghid tal-Mejtin
79 Kaċċa	88 Weraq
80 Ritratt	88 Vjola
80 Warda	90 Progress
81 Salon	90 Searchlight
82 Traffic Lights	93 Indeċiżjoni
82 X-Ray	94 Kaxxa
83 Deflorazzjoni	94 Epifanija
84 Pasiphae	95 Pentekoste II

Il-Kritici dwar "Antenni"

Dwar 'Analizi '70'

WARA l-merħba li kellhom "Kwartett" (1966) u "Antenni" (1968), issa jmiss it-tielet damma ta' poežija li ġġib l-isem ta' "Analizi '70".

Mario Azzopardi jissokta fejn ħalla f'"Antenni", waqt li Daniel Massa jerġa' jidher b'ġabru ġdidha mindu l-poežija tiegħu dehret fl-ewwel kwartett.

Ir-raba' awtur huwa Oliver Friggieri, kritiku letterarju barra li poeta, u wieħed mit-tliet awturi li fl-1967 ħarġu flimkien bil-ġabra "Dħaħen fl-Imħuħ".

L-erbgħa li aħna għandna t-twemmin poetiku tagħna li mhux dejjem jaqbel, iżda l-erbgħa ninsabu tal-fehma li l-poežija hi mezz ta' komunikazzjoni soċċali.

Minkejja li čerti kritiči ta' żmienna jemm-nu li l-poeta modern qiegħed jagħmel djalogu miegħu nniflu, aħna nistqarru li d-djalogu tal-poežija tagħna hu bejn l-awtur u l-qarrej.

Din il-ġabra trid tilhaq żewġ għanijiet: l-espressjoni poetika ta' kull wieħed minna, u t-tkabbir tal-Letteratura Maltija li tagħti tifsira elevata lill-pajjiż u lill-ħajja tagħna.

VICTOR FENECH

Mario Azzopardi

Twieled il-Hamrun fl-1944. Studja l-Liceo u f'St. Michael's College of Education. Għalliem fl-iskejjej tal-Gvern. Poeżiji tiegħu imxandrin f'Malta u barra. Ko-awtur ta' "Antenni" (1968). Fl-1969, ix-xogħilijiet tiegħu ġew ippreżentati f'simposju ta' poežija internazzjonali f'Tennessee u Oklahoma. Wieħed mill-fundaturi u Viċi-President tal-Moviment Qawmien Letterarju. Membru tal-bord editoriali ta' "il-polz". Editur Kulturali ta' "l-orizzont" u korrispondent ta' l-arti għal "The Malta Economist". Disinjatur għall-palk u għal kotba u rivisti lokali.

suite 345

l-imqadef iżaqżqu melodija mibruxa
 f'dil-firxa kalma moribonda
 in-nies tar-rahal tistenna l-ġdid
 in-nies tar-rahal tistenna
 il-hin čatt u l-minutieri jimbarmu 'l isfel
 imriegħexa w maħsuda jqattru l-astratt
 in-nies tar-rahal tistenna jiġri xi haġa
 u l-kampnar tal-knisja
 jaqanpen agunija oħra
 fit-3 ta' wara nofsinhar ix-xemx tifqaq
 in-nies tar-rahal tinfieg taħt il-kedda li ma tifhimx
 l-ispazju jieħu dimensjonijiet strambi
 u l-lejl isibhom hemm taħt jistennew
 taħt qamar žugat
 hemm taħt jistennew il-milja
 tal-aċċident
 iżda fir-rahal qatt ma jiġri xejn
 qatt ma jiġri xejn.

avviżi klassifikati

għall-kiri: siluwett trasparenti ta' idejoloġiji
 mtaqbin b'misterji qedma.
mitluf: l-allia li qiegħed infittx mhux dak li darba
 blajt mal-prespbiterju.
twelid: ċama ċama t-tielet tarbijha tiegħi
 tneqqi l-melh tas-superstizzjoni
 fil-kappella tal-madonna qsajra.
għall-bejjn: spażmi ta' mmensita' li ma tintmessx
 organiżmi jobżqu l-morr tal-ħall
 li xorob l-imgħallaq.
 melodija ta' stennija għal dejjem.
 għasafar għomja jsawwtu fidi ċċungata.
 ħajja pperforata kumpless ġebel
 f'kesha neolitika.
 ħannieqa dmugħi ta' qtar sogħbiiena.
 jaqgħu bla ħoss mal-art — u jintrifsu.

maż-żlieġa tax-xemgħa tinħaraq

is-swaba magħluba ġerrejja
 : u jgħanni l-armonju stunat
 b'qalbna safja mal-angli puri jghassu
 sfond imdieheb a /a cremona (madonna kif se nħallsuh
 bis-sold fil-kopp) l-armonju jnewweh id-dnub — kbir daqs demb
 l-iljun ta' san mark —
 ta' min intasab — u jduru quddiemi midneb u pubblikan
 isabbat fuq sidru
 l-mea culpa mea mulej maxima culpa
 w bela' jliegħeq xoftu haruf t'allha mwettaq
 eif u darba fuq il-mitbah tal-irham
 ġakobb stallett
 dulur
 safra xema (mhux hekk) iż-żlieġa
 musfara tq-
 att-
 ar quddiem sant antnin cass daqs ġebla tal-franka
 (il-mikro (bi) fnu jhanxar il-paradoss tat-tarawni
 w tal-ftit-iehor
 ma — tarawnix) u n-nies żaqqa taqleb il-gabirjoli bil-
 grazzja t'allha tit-m a tt a r
 fuq is-sigġijiet tat-tibna
 toħloġ l-imqarrun u r-ross il-forn
 araw HUTI DAK HRUQ LI HEMM FL-INFERN
 ma nitqanqalx
 b'qalb (i) na safja ma' l-angli tas-sema (sejjer ground? —
 viva maria
 x'gisem għandha
 l-andress — —) magħhom nitt-eee---ww-bu taht in-navi
 jnemmsilna hemm alla tal-kartapestha msammar b'imsiġġer
 finta ramm illustrat — mhux hekk mhux hekk —
 salbu (ni): b'idejja miftu---h---a bejn żewġ kampnari
 w aħarqu mohhi jdaħħan sagrifċċju f'inċensier
 erħuni nissawwab bejn il-kustilji ta' kurċifiss
 kontemporanju.

il-lejla x-xita

tfajla tibkix — hallini nilmah l-eżmerald verġni f'ghajnejk fid-dawl tal-lampa: tiċċaqlaqx
 ix-xita tqattar nida perli l'ghada forsi ndomm għalik illejla rrid nibbalzmak mummja bla faxex f'tempju mqaddes mill-ispiri w ninsa x-xita tqattar — tqattar fuqna

hallini nhoss b'hofriet haddejja l-minfah sliem ta' sidrek int mellisii xaghari jew ghoddli hames posti ż-żibeg ta' dahari 'mbagħad aħlibni bla nifs

tfajla tibkix — il-lejla x-xita se ddub f'ghaxwa l-ansjeta' ta' mitt kalvarju fuq qurriegħa blata xewk w ghollieq dan tagħna mhux preludju mtenni mhux dellirju holm jew passi flora l-anqas oppju l-anqas ħarb fuq karru nar se nerġa' nbusek: titniegħedx ... u issa tagħmilx hoss dawk t'hemm barra reġgħu gew bl-umbrelel kbar tal-landi jekk jintebhu bid-duħħan tas-sagħrifċċju tagħna lili jikkastrawni b'xeba' vireg tal-bambu' lilek jorbtuk ma' kanizzata friegħi twal milwija ganċ u

naffar-it-tajr

din l-eżistenza din id-diskoteka t'ilhna strambi blu dan it-tismir bla ritmu xejn fuq twavel-dekalogu jghajjtu l-kompromess din l-eżistenza tagħfasni w trossni naffar-it-tajr imqatta' mill-karba tar-riħ b'nifs hurħara.

news desk L70

"se nagħtukom ġabra ta' aħbarijiet ta' dawn"

I-aħħar erbgħa u għoxrin siegħa"

skond ma rrapurtaw il-qawwiet militari tan-niġerja

federali awtoritajiet konċernati ma kkummentawx

dwar li karfusa saret tiswa ghaxar soldi

kull pass lejn metamorfosi mjassra mit-tirann

kull muskolu mġebbed jċaqċaq īmħabba miġnuna

kull centigrad isahħan f'dellirju d-deni ta' psewdo

ribell jitnikker bin-nhar jitnikker bil-lejl

quddiem il-buttni suwed taċ-ċirkustanzi

"ta' dawn I-aħħar erbgħa u għoxrin siegħa"

arthur miller iċċensurat waqt sensiela ta'

tahditiet godda bejn l-amerka u peking fuq

livell ambaxxatorjali

kull siegha tigref misluh l-arlogġġ tal-verita'

kull siegha tingazza fibra ġidha f'ġisem fraġli

kuil mument jobrox farrett fuq mohħ poeta

hjiel ta' tifsir tat-tkattir tal-hobż u l-hut

jew qabda lampuki w makku fix-xibka ta' pietru

jew lożor bir-rakkmu imċappsa bl-ewwel dmija

ta' tfajla mbissma li verġni m'ghadhiex

kull siegha

kull siegha ttekket passi mriegħxa

lejn qabar fejn difnu morali bla sinsia

kull siegha tbandal il-pendlu misnun

ta' ġustizzja għamja

"ġabra oħra ta' aħbarijiet lokali terġa' tixxandar

għall-ħabta tat-tmienja u ħamsa" ...

phobia

bejn il-kunċett u l-attwalita' — nittama

bejn l-idejal u r-realta' — nitnieghed

f'dal-wied fejn kulhadd iħares lejja suspettuż — nitbikkem

u meta jidlam insir fatat bla sura

nistenna i-ġudizzju.

jekk għada tkun wara l-kantuniera

ghalija int biss mandolina tqattar it-tentazzjoni
l-gharaq li jahsel il-ktajjen ta' hajti
jevapora go shab l-imwiet
u fl-ghaxijiet sajfija
r-realta' ta' sidrek ghasel tinheba
wara l-eki tat-tnabar ritwali tal-gruppi beat.
il-hut bizzilek li jdawwruk taht mikroskopju
ghalija huma wajer inigżeż
fruntiera bejn ġenna u 'nfern.

jekk ghada tkun wara l-kantuniera
nharislek f'ghajnejk; jekk thares f'tieghi
minn wara n-nuċċali tara kwartett dbieb
magħluba jiġibdu wrajhom
karru iż-żaqżag bil-fus magħsum.

passività'

qtar-gharaq ixoqq žibeg f'nofs dežert afrikan
u l-metafiziķa t'arloggī mdendlin
mal-blat minutieri bla saħħa mitluqa
jittewbu
elf holma ta' sogħba
elf hsieb mhux imwettaq

u trapjantat
l-gharaq mibdul stallattiti w stalagmiti
keshin silg: id-deżert afrikan trasformat
fi bjuda ta' genn u metall ingazzat:
tasal tnewwah il-wegħha tas-sitar indjan
il-fibri jibbiesu

l-gharaq jisfa' kromju bla hajja
u l-minutieri tal-arloggħi
bla saħħa
jindiegħexu kemmxejn

u jerġgħu imutu zopptu
mingħajr tama ta' rxoxt ġdid.

il-ministeru tas-simpatija

ghaddejt kisnijiet minn quddiem il-ministeru
 tas-simpatija
 dal-ministeru tala' fil-qalba ta' vjal b'hafna siġar
 li ssaqqew bid-dmugħ tal-kukkudrilli
 fuq is-siġar f'bejtiet bix-xewk l-ghasafar
 imnittfa jkantaw l-alleluja f'gieh l-all-a-ministru
 fis-swali tal-ministeru typewriters suwed
 iqarmċu noti sterjotipati mibżuqa
 fuq karta saħħara:
 ahna nifhmu ahna nagħdru ahna nifhmu
 ahna nagħdru ahna nifhmu ahna nagħdru
 u fil-ministeru tas-simpatija tinhass il-htieġa
 ta' tubi bl-ossiġġu ghax l-amministrazzjoni spiss
 taqta' nifisha fi spażmi konvulživi
 t'altruwiżmu akut — u tikkal maħsula bl-gharaq
 u ahna nifhmu u nagħdru wkoll.

meta jitbaxxa d-dawl

meta jitbaxxa d-dawl
 u l-kurċifiss ta' fuq is-sodda jittewweb
 in-nagħas u n-noia ta' redenzjoni bla siwi
 l-blatiet ta' ruhi nismagħhom iċaqqċu mbikkma
 u nhewden hajti xmara imbid qares
 u t-teiqa li ġieb miegħu apollo 8
 jbassar sulari joborxu riġel is-sema
 iżda t-tnemnima dawl ittepte bla saħha tixhet
 negattivi mwerrċa ġos-swali tar-ruh
 meta jitbaxxa d-dawl u l-kurċifiss ta' fuq is-sodda
 jiġġebbed ghajjen ma' kull qamar ġdid
 niġbed nifs qawwi nimbaram embryo
 u nigdem irkobbi taħt kutra witney.

gumi yam yam

mitt holma li hlomt — elf demgha li ġbart fi kwies
 fondi bla qiegħ irfist fuq dell l-imghoddi
 u qsamta għarqbni ma' kuil pass li tajt — nohlom eternita'
 fil-bogħod — fil-bogħod
 jixgħel neon gumi yam yam
 u nerġa' nibki dmugħ lumija

epika 188

in-nies tqila tistenna jsehh il-miraklu 1-kbir
jum wara jum
l-ghajn li īġara kollox iddur riflettur fuqhom u fuqi
dudu bla saħħa jilgħab noli maċ-ċirkustanzi
elf karba f'gherien mudlama — eif weġġha misnuna mar-ras
elf mewġa fil-gaġġa tal-mohh
il-linji jżarżu network bhal-linji li tinseg
dubbiena tas-sajf lewnej iċ-ċomb
u lili ssallabbni
guiliver man-nani xettiċi
telghin u neżlin hawn fuq żaqqi
jdejja għarqana f'saqajja t-tingiż
tal-labar tad-den — nistenna
nistenna bhal dejjem
nistenna bban-nies t'hemm barra.

orbita tnax

'il fuq mill-labirint t'antenni suspectużi
jinfduļi kustat ga mbengel ikħal 'il fuq mit-tiċlis
ta' masturbazzjoni triehed fehmiet tal-ġenn 'il fuq
mill-karba fgata t'orgažmu mekkanizzat 'il fuq
mill-ghola koppla mqaddsa f'gieħ vanġeli morda 'il fuq
'il fuq f'titjira mistika maqtugh

wañdi

fl-ispażju tar-raba' dimensjoni
astronawta vergni mill-hsieb u l-ghelt migbud
minn tubu ġdid ta' twemmin ġdid kull pass hafif
li nagħti jbiegħdni 'l fuq 'il fuq
forbita miegħi innifsi
hawn fuq
ma jasiex it-tnabar ritwali li felhu
jnixx-funi skeletru mitruh hawn fuq
kolloġx hiemed u trasparenti u
jekk hemm alla se nsibu
f'tarf-it-tubu
jpejjep il-misteri

lullaby — (lil yevgeny)

orqod fil-fond u oghdos fil-mewg tajjar
 tal-holm trankwill
 orqod ibni orqod

int titfaghni taht giljottina ta' biża' ġdid
 u ttaqqalli msarni hobbla twegħir
 meta tharisli f'ghajnejja
 minn fuq il-mitbah tari ta' jiemek inhoss
 il-kundanna miktuba tikwi fuq ġbini
 ghidli
 tarani miftuh berah jew magħluq u mtappan
 hġiega bit-trab tarani shun jew biered
 jew muntanja silġ
 tissemma 'l vixxri ta' qalbi kamra tal-gass
 jew minfaħ pulmuni jhebbu n-nifs li rrid
 inrejQEK bih jew mod iehor
 orqod fil-fond u oghdos fil-mewg tajjar...
 iżda ghada
 meta x-xemx titwerričlek f'ballun maħruq
 tfittix il-kenn taht dawn l-arkati fraġli kustilji
 mgħawwigin hnejjet tal-ġelu rhis
 li fuqhom bnejt
 il-koppli kumplessi ta' hajti biċ-ċnagen
 tal-kompromess
 ibni
 taranix ġġant ghax ġġant m'inix
 u jekk xi darba l-ass idur imiss lilek
 ghad tifhem li jien u int m'aħniex wieħed
 ukoll jekk demmi demmek w' għadmi għadmek
 ukoll jekk noholmok imdawwar bin-narċijs tal-wied
 nindiegħex nitfixkel ma' ġembek.
 orqod fil-fond u oghdos fil-mewg tajjar
 tal-holm trankwill
 orqod ibni orqod
 u issa
 se nitfi l-bozza biex ma nilmahx
 is-sentenza li jilmgħu ghajnejk.

versi 270

(imnebbħin mill-mužika ta' georges moustaki)

weħedna ma' din l-orkestra vjolini
dal-ġbid plektrum fuq kitarra
fruntiera ta' l-ahrax imkissra bla ruh
inhoss tnixxi qatra llużorja boċċa kristall
ta' tama w helsien

tilhaqna mewgħa wara mewgħa spażmi dubbjuži
jnixxfulna grīzmejna jgherru lha ġembejna f'nofs dalma
titwerreč ghajnej f'għajnej
dir-roghda ma' driegħi din l-ghaxwa
ma' pxiexen saqajja skeletru spulpjat
dat-tambur kastanjol taħt l-arkati ta' sidri
jfisser xi haġa hanini —

jew dawl jew alla jew int jew jien
jew rivoluzzjoni jew fjuri tal-lewż
jew valium 2 jew tabernakli ta' paċi
jew neruni jew massakru jew sinforija mħabba
jew hajja jew nagħas etern jew herqa nofs kedda
jew biża' jew ġifa kkakmat —

jekk niċċaqlaq fus iżaqżaq indur f'holma ta' chagall
ħuta-raġel akwarjana jew f'mogħidja halib iswed
f'lejl ta' hemda novembrina fl-intestini spazju dlam
.....

weħedna

minn kull rokna minn kull sqaq din l-orkestra
ta' vjolini ġbid bil-plektrum fuq kitarra
tana lizza s-sagrosant b'mikroskopju
tal-ambigwu
tal-opak

iżda għidli hanini: int qed tisma' bhali?
ghax int ukoll qeqħdha tirtogħod
u nifsek maqtugħ...

Il-libsa tiegħek bajda

... u dmugħ-il funtana jheddilni nqaxxar mandolina
xoffitha ġo tieghi inhannen ġisimha żaghżugh
l-għada mill-ġdid: il-griz xitwi ta' jannar
ikeffinni fosdqha nistenna mill-ġdid.

U Il-libsa tiegħek bajda

kanċell iżaqżaq miftuh fiċ-ċimiteru
u nilmhek fil-kesha tal-mewt fuq żewġ
strippi msadda — xoffiti tagħfas mohħok silg
inhobbk — inhobbk

U Il-libsa tiegħek bajda

tikber ma' tulek setghetek u dehenek
(u deheni — ghixt bla staqsejt
barrani tieghi innifsi)
“fejn hemm’ il-biki u t-theżżejjż tas-snien”
m’ghandix libsa tat-tiegħ:
jiemek magħduda
(hrigħt minnha w dfintha f’għuf l-art)

U Il-libsa tiegħek bajda

... snien ċavetta jqarmcu f'serratura
u l-bjuda tal-libsa marsusa fil-hġieg
ta' fliekkun pilloli tan-nervi —
il-bjuda tal-ġenn quddiem l-imħallef
jahseb ikissirx il-pinna.

Bidla

ċaghakiet keshin silg f'metamorfosi
trijanglu t'armonija tleħi bl-impatt tal-verita'.
ċaghakiet flessibli jinbidlu fi shaba tan-nar
imbagħad f'mument

isiru żewġ isdra ta' vergni
li biesha l-qamar fit-tul u raqad magħha.
biċ-ċaghakiet f'idi...
nitfagħhom wahda wahda fl-ihma u ma jegħrux
il-bidla titwettaq sal-ahħar dettal
inbus iż-żiffa għaddejja melliesa
u nifhem.

unfinished suite numru 869

taht qamar žvergnat bla protesta
 il-kuluri shan tal-ewforja tagħna ddensu:
 fuq ir-rassa samma ta' rwieħ
 mitluqa jitniegħdu r-restrizzjoni
 jaslu jkarwtu l-eki tal-impossibl.

u d-dell' jinżel b'sabta xafra misnuna
 fuq is-soqfa ntrikati
 jkeffinna mumji f'katakombi bla nifs
 (jen u int immutu mitt mewta).

ir-ramel li jiżżeरżaq minn idi trab xott
 ta' diżillużjoni
 u l-verita' tal-mument tagħqad fuq rasna
 hamiema marida tferfer ġwinha jha misluha
 tokrob l-ennui tagħna ndommu ż-żibeg tal-ħolm
 li hloqna flimkien.

il-belt tnin sfukata taht ix-xemx li sawwtitna
 taht l-immensita' tal-muntanji bla ħajja
 f'żaqq-il profondità ta' 'lmijiet jittewbu
 f'tarf in-nebha tal-eternità'
 titnittef hajjitna . . .

medda skeletri b'nofs malja
 l-imqadef ta' dagħajsa jokorbu fis-skiet
 ir-raghwa qarsa ta' birra tal-bott
 u l-brix ta' disk iż-żarżru mheddla
 . . . jehonqu x-xtajta tar-ramel u d-dmugħ.

il-qtar-imluha tal-ilma baħar
 maħlu l-sriebet imdemma' f'ghajnejna
 il-misteru tal-lejl jogħstorna mmagħni grotteska
 u tul it-triq il-pali tal-bajtar

imxewwka
jtawwlu jdejhom f'minaċċ suspettuż.

pizzikanna — inżommu r-ritmu tal-agunija tagħna:
seba' kelmiet minn fuq il-forka —
f'nofs l-eżilju u s-saltna tar-ramel bil-ghatx
fis-sema mqammar faqmī mahżuż
l-epilogu ta' l-ahhar jejla

iċ-ċaghak tal-vulkan ifaqqa' maċ-ċaqlieq ta' saqajna
tisimghu mahbuba?
idejna jħufu għall-hatfa
bħal naffara taċ-ċawl mimlija bit-tiben imxarrab
inwieżnu ma' spallet xulxin
infittxu l-harba tat-tassew —
iżda

fuq din l-entita' mhaffra s-subkonxju jkompli jsammar
l-imsiemer ippuntati tal-kondoljanzi
tibżax
intelaq f'dirghajja
u halli l-hadid tat-tensijni jdub għal ftit
ukoñ jekk ghada thossni mitluf jew 'il bogħod ukoll
jekk ir-režha li tagħlaqna f'koppla mtappna
tiffriżana ħutiet impotenti wkoll
jekk qnieded il-mewġ jingħu il-mhux-imwettaq
u rwieħna jfaqqgħu munċotti tal-ghadam bħal
firkobbet sajjied biċċa silg . . .
intelaq f'dirghajja sa 'jisbah.

il-belt tistenna qabel torqod
in-nies tarana nduru f'holma bla kulur
iżda t-tempesta li thabbat fuq iċ-ċappetti
tal-eżistenza tagħna ma jhossuh iex:
hallihom' jinfduna bil-hars
is-sigriet tagħna nħalllu marsus ponn iebes
ghalina biss.

monokromiżni

1. il-larinġa tarmi ż-żahar apriljani u n-nieqa mberfla tibqa' vojta.
2. case history sodda 16 sptar san luqa tajjara mċappsa bid-demm — *rien ne va plus*.
3. qiegħda tagħfasli fuq l-iskrejjen tal-personalita' tiegħi — aqta' dal-ktajjen inviżibbli w hallini ngħix.
4. noholmok maġenbi — nifsek maqtugh u tisghol — kemm tħabtak il-mewt jahasra . . .
5. il-lożor ta' mhabba naplitana: bieshom il-qamar bisithom in-nida tal-adulterju.
6. qabadni miġġ-komma jingħi għall-sold iż-żda hal-lejt mitfugh għall-qiegħha — imbagħad bkejt.
7. l-gheruq ta' qalbi telgħu jixirfu minn sidri 'l barra għerqu l-gharaq tal-jasar u honqu fgati rjus l-allat iż-żda qaluli li l-allat jerġgħu jfaqq-su wkoll minn qabarhom.
8. il-lejla l-irbit se nhollu bil-vodka u l-lime.

imsiemer

jgħib is-shab u tilma' xemx imdardra
 siġra għarwienā niexfa niexfa
 sardinella tmejjel rasha
 'I isfel
 'I isfel

u jien
 nilghab b'petala marida
 insammar l-imsiemer
 twal twal ta' dmugħi
 fuq l-ghatu ta' tebut irħis
 fuq l-ghatu ta' tebut.

pater noster

missierna li inti fis-smewwiet
 insa' l-imsiemer li tqeqbu jdejn ibnek u x-xewk li nifduh
 w'erġa' ibagħtu fostna mill-ġdid
 did-darba tħixx nazzjonali' l-aktar minħabba l-kunflitt
 għarbi-israelit tibagħtux
 russu jew amerikan
 l-anqas malti

m'hemmix bżonn tagħbija mirakli biex nemmnu
 w l-anqas qawmien mill-jimwiet
 bizzżejjed iwahhal tabella mal-pavru jew m'ghonqu divin
 u nkunu lesti ninkurunawh bil-ġiżiemin
 u ndawwruh b'żibeg kull lewn
 tih is-setgħa li jitla' president jew
 segretarju pop tal-ġnus magħquda
 fehmu biex ivarja s-sess tad-dixxipli
 minħabba li jištghu jghadduh b'omosesswali eccetra
 hal-hi jipnotizza n-nies u jbellgħalhom
 il-kapsuli ta'l-imħabba . . .

missierna li inti fis-smewwiet
 did-darba mhux se jkun hemm pilati w erodijiet
 jikkundannaw 'i ibnek għažiż u l-qassisin wisq aktar
 mohħhom fil-problema taċ-ċelibat

nieħdu ħsiebu aħna did-darba jekk trid
 lesti nkissru l-gotiku-barokk tal-knejjes tagħna
 u nhalluh iħożilna l-pjanti ta' mqades ġodda
 lesti ninxteħtu ndoqqulu l-kitarri u s-sitar
 u nhalluh isemmgħelna 1-ahhar *long play* ċelestjali

kollox jilbes kułuri ġodda
 kollox jiċċara fil-mirja tad-divin
 riflessi ta' paċi jiżżeरżqu mis-sema
 l-iljuni jilaghlu mal-ħrief

did-darba ma jkunx hemm aktar forka għalihi
u l-anqas stalletti għal ommu biex ma nimlewx
in-niċċeċ bl-istatwi bla bżonn

inhalluh jippresiedi fuq qorti tal-poplu modern
u min imur kontra ibnek nibdluh fi fjoura tfuħ

missierna li inti fis-smewwiet ikun kif trid int
hawn fl-art — halieħ jerġa' jinżel l-ibnek —
jekk ma tafdaniex orbtu
bi spaga twila twila u jekk tara li jerġgħu jqumu kontrih
iġbdu malajr 'il fuq jew ibghaq corma angli jiġbdu jew
il-karru supersoniku t'elija profeta
imbagħad

lilna hallina hawn isfel
agħfas il-buttna tad-dlam jew ħoll il-ktajjen
taż-żwiebel jesti ghall-harb jew keskes ir-ragħad
jew ixhet in-nar jew ibghaq dragun b'ghaxar qrun
jew — hekk ikun

jien mitt elf mewta

jien mitt elf mewta
mitt f'toroq dojqo riha t'urina
w taht saqajn l-ispekulatori libsin it-tomna
darba mitt bi protesta
u rxuxtajt bis-sahha ta' gurilli suwed
jgħajjtu f'orgja ma' nisa vergni
darb'ohra mitt imnikket u biex qomt
mill-imwiet tmantnejt bil-halib qares ta' żingara
li sqietni b'passjoni minn sidirha tax-xellug
jien mitt elf mewta mitt f'habitiet tat-traffiku
mitt taħt ix-xafra tal-giljottina
mitt bis-sagamenti u i-ilma mbierek fuq mohhi
u mitt nishet u nahlef mibgheda
mitt bit-tferfir tal-imhabba
u mitt taħt idejn il-kirurgi li ttamaw
jibdluli qalbi
l-ahħar li mitt qajmuni biex jitmawni l-wurdien.
imbagħad qaluli tista' terġa' tmut mill-ġdid —
sal-lum għadni ma smajtx minnhom
iżda smajt li qiegħdin ihejju
bomba tal-ħin maċ-ċavetta tal-karozza.

24 xema' (f'gieħ il-poeta f'għeluq snienu)

ixegħlu 24 xema'
hallu ċ-ċieki jiżfnu telghin mill-ftejjel-nirien
jilgħabu fdal-maqdes
ta' dubju w-indeċiżjoni
titfuhomx il-koll f'salt —

onfhulhom ftit ftit ha nqasqas
id-dliel u ndur b'subghajja jirtogħdu
magħhom wahda wahda

dawn huma x-xemghat li bellawli oppju niexef
u saddewli halqi bil-biża' tal-mistoqsija
din ix-xema' fiha riha ta' mikrofni
fuq il-pulptu jghajjtu mitologija mistika
mingħajr konvīnjon
din dewwibitli l-immaġni ta' min sawwarrni
fuq sodda li llum ommi tifrex għaliha biss
din inharqet tqattar il-mħux-mifhum ta' delitt
kontra wliedi
din bassritli żwiemel ikarkru mewt spiritwali
din saħħnet żaqq marti tqila tistenna
fuq l-imsiemer wild mill-ġdid
u din qiegħda tteptep alla-trianglu jmeslah sikkina
u jxammem fuq mohhi żibeg tal-gharaq

itfuhom ftit ftit —

iżda din l-ahħar xema' halluha tteptep
jekk titfu lilha
ma jibqaghlix aktar dawl.

numru 1100

il-fond tal-kafe' selahli msarni
 ruhi tqaghlet b'lehen-qmiepen tqal
 jivvibraw ave marija sterjotipata
 fuq il-bejt minxura bil-labar tal-ghuda
 mahruba b'xemx vjola ġenitali niexfa
 mqarraqċa mpotentti
 tnin ghajjiena x-xemx u filghaxija
 nerġa' ntiehem kafe' velenu
 u nerġa' nibda ndomm kuruna xewqat fiergha.

paralelliżmi

il-jum li s-sema jqattar xedaq snin imħassra
 mmur niġri s-suq tal-belt u nixtrilek giżirana holm.
 jekk tqattar xita-molekuli kuluriti
 nintelaq fl-artab ta' mewgħ hafif u nerda' sider huta-mara
 il-jum li s-shab jinhaleb gezzemani demm
 inhaffer qabar biswit dak ta' missieri
 u nfesfes f'widnejh kemm habbejtu — forsi jemmen:
 sadattant se nibda nghodd il-jiem . . .

jekk għada jisbaħ

il-poezija fiha riha ta' mmuffar u ta' katusi —
 ghada terġa' titla' x-xemx fuq id-deżert
 tahraqni mitluf f'xaghri ahmar nar
 alla miet — iżda jekk ghada jisbah
 u hawn fil-bott imsaddad ta' ruhi nhossu
 jinqaleb gabirjola fi hmar-il lejl spiritwali
 niddalja 'O' għall-emergenza.

viżjoni 22 x

tala' jitkaxkar mat-turgien tad-dmugħ
 jibki dinja ta' mħabba
 is-sistema telghet imqita warajh ...
 u b'difrejha biċċiera feqgħetlu ilma għajnejh:
 naqqret imneħħirha ssikkat in-nylons
 mas-suspender belt
 u niżlet ittektek it-taraġ tal-waħx.
 fit-triq ingassat folja oħra
 larlogg daqq nofs il-lejl u s-sistema rikbet taxi.

mirage x

minn bejn il-haxix niexef u l-hurrieq
dihadema mxewwka jixirfu
sriep b'zaqqhom misluha
bizzilla safra ta' filosofiji jtarrfu
l-hrafa ta' ghixien bla sinsla

jien

il-battista bla ras fuq lajlo tal-lastku
jew san pietru gharwien imgebbet rasu 'l isfel
joholom imqajjem iżżeġġx fuq ix-xmara
jew naġgar għarqan xraba jbaqqan il-blat tal-enimmi

iżda

l-ilma li laqat mose' ma nsibux
w l-anqas ma jasal leħen alla
jdawwar top-twenty minn siġra
thaġġegħ nirien

b'dahri mal-hajt bla nifhem bla nara
nistahba nthaxken wara l-hitan
tal-passivita'
din id-diska ta' għoġba
fl-gherien-bejtiet ta' ruhi migrufa
dan in-nifs ta' ripressjoni...
jasal meġġ mewġ āku ta' fond
bla qies

il-lożor tal-materjali jintnu
bil-proċess tal-esperjenzi
subghajja jitilgħu magħluba
(mohriet għarriex iqalleb hamrija w tajn)
u fuq l-ghotjien t'ghajnejja tinzel iċċaqċaq
beżqa mili-glorji tas-sema
is-sriep jimbarmu mill-ġdid dihadema fuq rasi
u nerġa' nistenna jidden serduq ieħor
ikkastrat.

baqqa

id-dehra ta' baqqa m'hix xi haga
straordinarja

iżda jum wieħed meta x-xemx kienet tqarqač
'il bitmak tat-triq ta' faċċata

u n-nies kienet imhedsla ċċaqċa q għadamha
fuq l-imtierah

din il-baqqa partikulari dehret
fuq is-sedin tad-dunlopillo

b'dijadema ta' swedija-liliputjana

u mnixxef ħares lejn il-baqqa

u l-baqqa harset lejh minaċċuża

taret minn fuq xi xih ghakka jew iżżeरżqet
helu helu minn xi qoffa minfuha bil-hwejjeg
bla boċċi tal-kamla jew taret minn fuq dahar
kelb imsewwef jew qattus ġingri għama jew
xi suttana hadra hadra ta' qassis li m'għadux
joffri l-vittma divina jew
jew

iżda l-baqqa kienet hemm tonfoħ bħal'kieku marida
bl-ażma jew bħall'kieku qalbha mtaqqba

il-baqqa reġħhet harset lejh din id-darba

bla saħha u sata' jilmah ghajnejha mżelġin

bid-dmugħi li jibku l-baqq

fl-4.15 preċiżi l-baqqa bbieset u keshet silġ

kinisha bil-pala farfar is-sedin u libes *overall* bajda

lil martu ma qallha b'xejn iżda sallum

ghadu johlom bil-baqqa s-sewda tagħsar ghajnejha
u tonfoħ ghajjiena l-ahħar nifs.

notturn

vjoġi ihanxar se jmut

cooker tal-gass (jew qabar tal-komun)

"imma x'int tagħmel" — (niċċassa) — mel'ejja" . . .

int ma tistax tifhem — ma tistax

hlomt b'kadavru wieqaf imkeffen fil-gvieret tad-dota

ċempilli 43119 w'għidli jekk sibtx

il-mistrieh ta' dejjem.

“hoss polz idi”

darba kien hemm adam u eva gharwenin u eva qalet lil adam
ara x'tuffieha din *love* igdem biex issir alla
darba kien hemm omm vergni li m'afitx raġel u tqalet
darba kien hemm alla li qagħad gallerija w bagħat 'l ibnu
jissallab f'massakru divin — u darba

kien hemm jien nonfoh ġot-trumbetti tal-hażen u t-tjieba
nghaqqad il-wieħed mal-ieħor
— nittift il-petali taċ-ċahda

staqsejt:

f'gufi t-tqala tad-dnewwa? u l-hlas id-dmija tal-mewt?
“ibni fittixni”
(d-dublett imtalla' w kuxtejha barra)
“hoss polz idi”

darba kien hemm nannti w qaltli issa niehdok bambin
ghand santu nuzzu u s-superjur jaġħtik *santa sabiha*
(reddajtli bomblu gideb u llum id-dawl
li ħlomtok fih jinsab marsus ġot-tubi tan-neon
jew fjamma tteptep batija f'maqdes mudlam)

“ibni fittixni”
(tinsab f'malja bla fuq? fil-kamra tal-eku
tal-*love affair*? fil-friex ta' qañba marida?
fil-istonku minfuh ta' min bil-ġuh?)
“ibni fittixni”
(ghajn ta' mhabba u ġustizzja l-ahħar qatra
ta' demmek tajtilna -mnalla hemm il-bank tal-
kavallieri taht is-swar)
“fittixni fid-dlam tal-gherien”

ahfirli — mijopiku kif qien ma nitferfirx
sadattant se nerġa' ndoqq it-trumbetti
fit-toroq tal-babilonja — ego sum pauper.....